

Wat natuurkundigen kunnen doen

Thomas Colignatus

<http://www.dataweb.nl/~cool>

<http://econpapers.hhs.se/RAS/pco170.htm>

7 & 9 februari 2010

Samenvatting

Socioloog Abraham de Swaan schrijft: “De economie bevindt zich in een intellectuele crisis zonder weerga. Nu gaat het om het zelfdenkend en het zelfreinigend vermogen van de economen in eigen kring, daarin bijgestaan door hun wetenschappelijke vrienden in verwante disciplines (wij zijn bereid).” (29 december 2009) Zouden ook natuurkundigen daartoe bereid zijn? Na de overstap van Jan Tinbergen van natuurkunde naar econometrie, maar ook van de “rocket scientists” die de ingewikkelde financiële producten hebben helpen ontwerpen die de wereld in de economische crisis hebben gestort, zou dat welkom en verstandig zijn. Gezien de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau en het onvermijdelijk geworden ontslag van de hoogleraren economie in Nederland zou een Wetenschappelijke Enquêtecommissie bestaande uit niet-economen (maar met advies van internationale economen zoals Paul de Grauwe en Willem Buiter) belangrijk voorbereidend werk kunnen doen voor een Parlementaire Enquête naar die censuur van de wetenschap en de betekenis voor de Trias Politica.

Inleiding voor natuurkundigen

Dit artikel is beoogd voor natuurkundigen en vraagt voor hen de volgende inleiding.

Een wis- en natuurkundige zal denkelijk het eerst kijken naar mijn boek “Elegance with Substance” (EWS) over de wiskunde en het onderwijs in wiskunde (ik ben eerstegraads bevoegd in economie en wiskunde).¹ Pas na welbevinden daarvan zal men bereid zijn verder zaken met me te doen. Ik wacht uw conclusie in alle vertrouwen af, met de zekerheid van de wiskunde, maar verzoek u zich dan wel aan uw kant van de afspraak te houden door de PDF van EWS te gaan bekijken. Of wellicht wilt u eerst kijken naar het leerboek “Transport science for operations management” (TSOM) dat ir. Karel Drenth met me schreef.² Hopelijk wil men met begrip lezen wat ik schreef over wat *The Economist* over Einstein schreef.³

Econometrie wordt door velen als specialisatie gezien maar is een generalisatie zodat men zowel economie als wiskunde als statistiek kan (doch per terrein niet zo diep als de specialist).

Voor de bevordering van uw algemene ontwikkeling en een gezamenlijke basis van wederzijds begrip adviseer ik ook mijn logica-boek “A logic of exceptions” (ALOE).⁴ ALOE is overigens geprogrammeerd in *Mathematica* (ontwikkeld door natuurkundige Stephen Wolfram met een oog naar Schoonschip, het programma van Martinus Veltman – mijn dankbaarheid aan natuurkundigen is groot). Een bespreking van ALOE door Richard Gill staat in Nieuw Archief voor Wiskunde.⁵ Gill noemt mij “excentriek” maar dat is abuis en moet wel voortkomen uit zijn Engelse romantische inslag, want ik ben een bescheiden mens, slechts getroffen door censuur door de directie van het CPB en daardoor, als een atoom, in aangeslagen toestand. Richard Gill heeft aldus naar ALOE gekeken en heeft in een eerder

¹ <http://www.dataweb.nl/~cool/Papers/Math/Index.html>

² <http://www.dataweb.nl/~cool/Papers/TSOM/Index.html>

³ <http://ideas.repec.org/p/wpa/wuwpgt/0501003.html>

⁴ <http://www.dataweb.nl/~cool/Papers/ALOE/Index.html>

⁵ <http://www.math.leidenuniv.nl/~naw/serie5/deel09/sep2008/reviewssep08.pdf>

stadium ook mijn verzoek tot onderzoek van de censuurkwestie ondersteund.⁶ Meer zou ik hem niet durven vragen.

Een klein beetje leuke wiskunde. De verzameling van Bertrand Russell is $R = \{x \mid x \notin x\}$. Bijgevolg leiden we de tegenspraak $R \in R \Leftrightarrow R \notin R$ af en zou zogenaamd het fundament onder de verzamelingenleer wegvallen. Definieer echter $S = \{x \mid x \in S \ \& \ x \notin x\}$ met de kleine consistentie-herinneraar erbij. In dat geval kunnen we zonder tegenspraak afleiden dat $S \notin S$. We hebben geen crisis in de grondslagen nodig⁷ en ook geen “Theory of Types” maar slechts driewaardige logica om R “onzin” te noemen. Merk op: (1) een typentheorie verbiedt zelfreferentie die t.a.v. de verzameling van alle verzameling juist handig is, (2) een typentheorie noodzaakt sowieso een “derde waarde”, namelijk R komt in de categorie “mag niet gevormd worden”; het is dan onlogisch je tegen driewaardigheid te verzetten; en de veralgemenisatie naar “onzin” is logisch. ALOE lost verder ook de leugenaarsparadoxen voor driewaardige logica op.

Inleiding algemeen

Jan Tinbergen maakte met medewerking van Ehrenfest de overstap van natuurkunde naar economie. De overstap is redelijk gelukt en zijn Nobelprijs voor de Economie is dubbel en dwars verdiend maar de huidige economische crisis roept twijfels op. Vele natuurkundigen hebben de overstap naar de beleggingswereld gemaakt en als “rocket scientists” de financiële producten helpen ontwerpen die de wereld nu in deze crisis hebben gestort. Om twee redenen is het dunne verbindingslijntje tussen natuurkunde en economie weer actueel:

- (1) Natuurkundige Robbert Dijkgraaf is President van de KNAW. Voor die crisis zijn er vele oorzaken en verantwoordelijke personen te vinden maar wanneer we naar het bordje van de wetenschap kijken dan is dat niet leeg. In Nederland is er censuur van de wetenschap gepleegd door de directie van het Centraal Planbureau – lees bijvoorbeeld het rapport van professores Köbben & Segers⁸ – en dit betreft een analyse die voor de crisis van betekenis is.⁹ Deze censuur bestaat sinds 1989/90 en is sindsdien niet door de KNAW gecorrigeerd.¹⁰
- (2) Professor Abraham de Swaan, emeritus hoogleraar sociale wetenschap (UvA, KNAW, P.C. Hooftprijs),¹¹ biedt hulp aan: “De economie bevindt zich in een intellectuele crisis zonder weerga. Nu gaat het om het zelfdenkend en het zelfreinigend vermogen van de economen in eigen kring, daarin bijgestaan door hun wetenschappelijke vrienden in verwante disciplines (wij zijn bereid).”¹² De vraag ontstaat: zouden wis- en natuurkundigen wellicht ook bereid zijn te helpen?

De twee punten combineren zich ook in de vraag of natuurkundigen wellicht ook bereid zouden zijn om Dijkgraaf voor een historische blamage te behoeden.

Wis- en natuurkundigen zijn misschien wel 80 uur per week gefocussed op de internationale tijdschriften en zullen geen tijd voor andere strapatsen hebben. Maar toch, er blijken ook natuurkundigen te zijn die met een half been in de samenleving te staan. Naast genoemde Dijkgraaf er is bijvoorbeeld ook natuurkundige Kees de Lange¹³ die ook voorzitter

⁶ <http://www.dataweb.nl/~cool/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Reacties/Gill-30-mei-2000.html>

⁷ Zie ook het aardige stripboek Logicomix.

⁸ <http://www.dataweb.nl/~cool/Thomas/Nederlands/TPnCPB/NVMC/Verslag.html>

⁹ <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/10831>

¹⁰ <http://www.dataweb.nl/~cool/Thomas/Nederlands/TPnCPB/TPnCPB.html> en zoek op KNAW

¹¹ <http://www.deswaan.com>, maar zie ook Ad Lagendijk m.b.t. Alan Sokal uit 1996:

[http://www.volkskrant.nl/archief_gratis/article685172.ece/Sokals_bedrog_en_diens_column_“Belgische toestanden”](http://www.volkskrant.nl/archief_gratis/article685172.ece/Sokals_bedrog_en_diens_column_"Belgische_toestanden") [http://cops.tnw.utwente.nl/people/adlag/volkskrant/kolom98.htm#Belgische toestanden](http://cops.tnw.utwente.nl/people/adlag/volkskrant/kolom98.htm#Belgische_toestanden)

¹² <http://weblogs.nrc.nl/schinkel/2009/12/29/de-gouden-ketens-van-de-tweede-badkamer-henriette-prast/>

¹³ <http://www.nat.vu.nl/en/research/physics-light/staff/delange/index.asp>

is van de Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen.¹⁴ Zorgt hij goed voor de pensioenen van de natuurkundigen? Er is ook astronoom Vincent Icke die een NRC-column had en die schreef over de vrijheid van meningsuiting van Galileo.¹⁵ Er is ook Pugwash¹⁶ (en mijn analyse is ook relevant vanuit vrede en veiligheid). Zulke voorbeelden stemmen hoopvol: zou er minstens één wis- en/of natuurkundige gevonden kunnen worden die met een half been in de samenleving staat, die de integriteit van de wetenschap ter harte gaat, en die de wiskunde, econometrie en crisisbestendige formele modellen in DRGTPE (en VTFD) zou willen controleren? Met zodanig gewicht dat ook anderen zich achter de wens kunnen gaan scharen dat de censuur van de wetenschap wordt opgeheven?

Ad 1. Dijkgraaf als President van de KNAW

Dijkgraaf zei bij zijn aantreden als President van de KNAW in 2008:

“Ik ben zeer vereerd met dit blijk van vertrouwen van mijn directe collega's. Het is een grote uitdaging de door Frits van Oostrom met zoveel vaart en elan ingezette koers voort te zetten en verder te werken aan een open en betrokken Akademie. De KNAW speelt een bijzondere rol in de samenleving. Zij is niet alleen forum, stem en geweten van de wetenschap, maar vertegenwoordigt ook haar ziel.”¹⁷

Wat in dit citaat aanspreekt is het begrip “ziel” dat zich laat lezen in tegenstelling tot het juridisch aansturen van een bureaucratisch orgaan. De ziel gaat ergens over en komt tot leven in gesprekken en in de inhoud van gesprekken. In de jaren voor de economische crisis had ik natuurlijk al vaker wel een poging gedaan om bij de KNAW aandacht voor het probleem te vragen maar dit was steeds afgeketst op juristerij. Ik heb met het KNAW Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI)¹⁸ trieste ervaringen. Er zijn daar klaarblijkelijk juristen die officiële regels zo kunnen interpreteren dat de bedoeling van zo'n LOWI niet (geheel) tot zijn recht komt.

Het geeft de gecensureerde wetenschapper dan moed om Dijkgraaf zo over “forum, stem, geweten en ziel van de wetenschap” te horen spreken. Tegelijkertijd, wanneer Dijkgraaf niets aan de censuur doet dan denkt menigeen mogelijkwijs dat hij naar de casus heeft gekeken en dat er niets aan de hand is. Het is weerbarstige materie.

In najaar 2008 scheerde het internationale financiële systeem langs de rand van de afgrond. In maart 2009 bleek uit NRC-Handelsblad dat professor Dijkgraaf zich bewust was geworden van de economisch moeilijke tijden en zond ik hem het email in de bijlage. Tot mijn spijt heb ik geen reactie ontvangen. Het begint me wenselijk te lijken dat natuurkundigen uit het land te hulp schieten en de brei van juristerij rondom Dijkgraaf helpen wegwerken opdat hij kan doen wat hij beoogt: de ziel van de wetenschap verdedigen. Hopelijk heeft hij zulke vrienden want voor het oog van de geschiedenis wordt de kloof tussen uitspraken en daden wel erg groot.

Ad 2. Hulp voor de economen

T.a.v. die intellectuele crisis die De Swaan ziet bestaat er het verschil tussen inhoud en de beoefening.

De censuur heeft met de beoefening te maken. In een email van 30 januari schreef ik De Swaan: “Ik protesteer al 20 jaar tegen de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau. Hieronder enkele links. Ik houd me beschikbaar voor vragen.”¹⁹ Het is denkbaar dat De Swaan zijn opmerking alleen polemisch bedoelde voor die discussie met

¹⁴ <http://www.pensioenbelangen.nl/>

¹⁵ <http://www.delta.tudelft.nl/nl/archief/artikel/mediaprof-toont-wijsheid-in-delft/13464> en http://www.volkskrant.nl/archief_gratis/article913765.ece/Een_heelal_vol_idioten

¹⁶ <http://www.pugwash.org/>

¹⁷ <http://www.nnv.nl/NNV/CORE/00/17/A.HTML>

¹⁸ http://www.knaw.nl/cfdata/adviesraden/adviesraden_detail.cfm?orgid=690

¹⁹ Het protest: <http://www.dataweb.nl/~cool/Thomas/Nederlands/TPnCPB/TPnCPB.html>

Prast, en niet als een breder voornemen en bereidheid. Hij heeft afgelopen week nog niet op mijn email gereageerd (maar is mogelijk met vakantie). De situatie kan zo erg vluchtig worden.

Hoe dan ook zou het gewicht bij de wis- en natuurkundigen liggen. De Swaan reageert op een betoog van hoogleraar economie Henriëtte Prast (UvT, WRR). Hoewel De Swaan niet bekend staat om zijn beheersing van de wiskunde vraagt hij: “Wil prof. Prast mij een voorbeeld geven van een formeel model dat in de afgelopen paar jaar relevant en crisisbestendig is gebleken?” Crisisbestendige formele modellen zijn te vinden in mijn boek DRGTPE (en zie ook VTFD).²⁰ Hulp van wis- en natuurkundigen zou nuttig zijn omdat De Swaan die wiskunde, econometrie en crisisbestendige formele modellen niet kan beoordelen.²¹

T.a.v. de inhoud van de crisis is de kwestie al opgelost in DRGTPE en in wat naar buiten komt wanneer de censuur is opgeheven. Het probleem ligt derhalve bij de beoefening, in casu de censuur van de wetenschap. In principe is het probleem ook snel opgelost wanneer de censuur wordt opgelost. In de praktijk zal toch door derden een beetje naar die inhoud gekeken moeten worden willen verantwoordelijke ministers bereid zijn om de censuur ongedaan te maken. Hier kunnen wis- en natuurkundigen helpen om de beschikbare wiskunde en modellen te controleren.

Wiskunde

Een verstandig gesprek met wiskundigen heb ik opgegeven. Wiskundigen en logici wijzen klaarblijkelijk af om ALOE te bestuderen (ik kreeg bijv. zo'n email van Henk Barendregt) en houden zich vooral bezig met de vraag waarin ik dan allemaal wel niet “excentriek” zou zijn, alsof het niet veel belangrijker is welke logica zij hun studenten onderwijzen.

Ik heb een artikel in de pen met de titel “Professor Lenstra poetst het koper op”. De commissie Lenstra over het rekenonderwijs corrigeert de “realistische onderwijsmethode” met de conditie van Jan van der Craats dat leerlingen altijd minstens één werkend algoritme leren. Dat is mooi. Maar de commissie laat het goud liggen dat mijn boek EwS biedt. Het lijkt me verstandig dat de KNAW hier een commissie Van der Craats instelt.

Een trieste ervaring met wiskundigen omtrent VTFD staat hier.²² Hier bestaat overigens nog een triest vervolg op. Hoogleraar Harrie de Swart, die mijn VTFD mishandelde, beoogde later promotor van Cabbolet te worden, wat Gerard ‘t Hooft tegenhield. PM: Over de interactie tussen wiskundigen en economen: Hoogleraar economie Harrie Verbon schreef nog een ondersteuning voor De Swart.²³ Dit is dezelfde Verbon die het land niet gewaarschuwd heeft voor de bestuursstijl van Jan Peter Balkenende (wat overigens geen politiek oordeel van me is, want eenieder mag diens politieke opvattingen delen, het gaat mij hier inhoudelijk over de bestuursstijl):²⁴

²⁰ <http://www.dataweb.nl/~cool/Papers/Drgtpe/Index.html> en

<http://www.dataweb.nl/~cool/Papers/VTFD/Index.html>

²¹ Prast verwijst naar enkele modellen maar De Swaan reageert: “Ik constateer dat prof. Prast op mijn vraag naar een voorbeeld van een crisisbestendig formeel model van schrik in verzekeringen is gegaan. (...) Laten we dit inzicht eens toepassen op het gedrag van economen in crisistijd: individuele vlucht uit de hypervrijemarktheorie, stormloop op Keynesiaanse inzichten, loochening van eigen eerdere inzichten en meezingen met de laatste koorzang; dit alles onder vermijding van collegiale kritiek. Dit is onmiskenbaar individueel rationeel gedrag op de korte termijn waarmee het vak zodanig in diskrediet komt dat het de enkelingen op termijn toch geen baat brengt. Zullen we er samen een crisisbestendig formeel model van proberen te maken?” Er is echter geen noodzaak om zo'n nieuw model te maken waar De Swaan op doelt, hoewel dat t.z.t. wel zal gebeuren.

²² <http://www.dataweb.nl/~cool/Thomas/English/Science/Letters/SCT-working-group.html>

²³ <http://www.uvt.nl/univers/nieuws/0708/21/brief.html>

²⁴ http://www.joop.nl/opinies/detail/artikel/jan_peter_balkenende_for_president_of_the_eu/

“En daar komt mijn ervaring uit de oertijd van Jan-Peter als politicus om de hoek kijken. Jan-Peter had als secretaris pas een mening als de beslissingen genomen waren. Hij was altijd iemand die in het heetst van de discussie zijn kruut droog hield. Als ik in die toenmalige commissie tijdens moeilijke debatten wel eens mijn kant op keek in de hoop op steun, keek hij een andere kant op en lag zijn pen bewegingsloos op tafel. Hij ging pas weer aan de schermutselingen meedoen als de veldslag al voorbij was. Dan wilde hij aan de hand, of liever nog aan het hoofd, van de overwinnaars nog wel een paar losse flodders loslaten. Die strategie heeft hem de afgelopen 10 jaar in zijn politieke carrière omhoog geholpen en overeind gehouden.”

Bij de vereniging “Beter Onderwijs Nederland” zijn een paar wiskundigen begonnen me te belasteren. Zij bespreken niet mijn logica en wiskunde maar menen klaarblijkelijk zonder een economische achtergrond toch mijn economie te kunnen beoordelen.²⁵

Van wiskundigen en logici moeten we het met deze ervaringen verder dus niet hebben en de crux komt te liggen bij empirische wetenschappers met de nodige wiskundige baggage.

Natuurkunde

Een actieve opstelling van natuurkundigen zou dus welkom en verstandig zijn. Maar er is nog het nodige te overwinnen. Een mathematisch fysicus zond me in 2002 deze vriendelijk reactie:

“Geachte heer Cool,

Hartelijk dank voor uw boekje met begeleidende brief. Ik heb het boekje met belangstelling gelezen, maar omdat ik zelfs op de middelbare school geen economieonderwijs heb genoten, kan ik er niet inhoudelijk, laat staan vanuit wetenschappelijk standpunt over oordelen.

Wat uw persoonlijke situatie betreft zie ik geen enkele rol voor mezelf weggelegd, U noemt om mij onduidelijke redenen Plasterk, iemand die zich overal mee bemoeit, en mijn collega ‘t Hooft, die zich in het algemeen zeer terughoudend opstelt. Zoals laatstgenoemde ben ik niet geneigd me te mengen in zaken waar ik niets van weet en verder ook geen betrokkenheid bij heb.

Ik zie ook niet waar de integriteit van de wetenschap in het geding is. Iedereen is vrij zijn of haar werk naar vaktijdschriften op te sturen, die i.h.a. eerlijk bij de beoordeling te werk gaan. Als uw economische ideeën in toonaangevende bladen zijn gepubliceerd, heeft daarmee de wetenschappelijke gemeenschap haar werk gedaan. Met zulke artikelen kan men dan naar de politiek gaan, en iemand als Zalm zal dan wel uitkijken om er iets negatiefs over te zeggen.

Wat uw ontslagprocedure en de bijbehorende rechtszaak betreft kan ik hoogstens wijzen op een jurist aan de UvA die gespecialiseerd is in klokkenluidersgevallen, voorzover daar in uw geval sprake van is.

Ik wens u verder veel succes, maar beperk mij tot deze brief.

Met vriendelijke groeten,

XXX”

In reactie: (1) Het gaat niet om de tijdschriften. De censuur vindt plaats bij het CPB en moet daar worden opgelost. Ik moet teruggeplaatst worden om daar mijn artikel te publiceren

²⁵ <http://beteronderwijsnederland.net/node/4346>

in de reeks “onderzoeksmemoranda op naam van de auteur”. Censuur kun je empirisch vaststellen zonder dat tijdschriften in beeld hoeven komen. Het is wetenschappelijk beleidsadvies en niet zuiver wetenschappelijk onderzoek. Zie eventueel ook de bijlagen bij mijn boek DOK voor hoe de integriteit van de wetenschap in het geding is.²⁶ Als wetenschapper stel ik ook als empirisch feit vast dat het land in problemen kan komen wanneer de wetenschap op het CPB in het gedrang komt, en het is nuttig dit feit te verifiëren. (2) Ga de laatste 20 jaar maar na: geen enkele universitaire “specialist” t.a.v. klokkeluiden heeft over deze censuur geschreven. Overigens ben ik een gebreideld wetenschapper (die moet spreken maar het zwijgen wordt opgelegd) terwijl een klokkeluider gangbaar spreekt maar verwacht wordt te zwijgen. Maar de problematiek van machtsmisbruik door een directie is vergelijkbaar. Universitaire “specialisten” t.a.v. klokkeluiden zien er een dankbaar onderwerp in om er in abstracto over te schrijven maar in concreto houden ze afstand, voor welke reden dan ook.²⁷ (3) Ik kan me levendig voorstellen en het lijkt me ook alleszins begrijpelijk dat een mathematisch fysicus hier geen taak voor zichzelf ziet. Mijn advies is derhalve ook om Nederland te boycotten.

Belangrijk is dat natuurkundigen een grote afstand houden van “econophysics”. Dat is een dwaalweg van mensen die geen goed onderwijs in economie hebben gehad, en gefinancierd door clubs en universitaire bovenbazen die dat niet beseffen. Het is wel enigszins te begrijpen dat ArXiv een sectie voor “quantitative finance” heeft geopend (voor de “rocket scientists”) maar het is dubieus wanneer gedaan wordt alsof het geen economie is.²⁸

Wat kunnen natuurkundigen dan wel doen? Interessant is dat de internationaal spraakmakende econoom Paul Krugman (Princeton,²⁹ New York Times³⁰) een analyse presenteert waarop de mijne een cruciale correctie en aanvulling vormt. De belangrijke stap die gezet zou moeten worden is dat Krugman eens mijn DRGTPE gaat lezen. Hoe kan dit tot stand gebracht worden? De belangrijke stap is al gezet in dat we nu deze grote economische crisis hebben zodat een boel gebakken lucht uit het economisch palaver is verwijderd. Maar nu zou Krugman eens moeten gaan lezen. Ik merk dat er ook natuurkundigen in Princeton zijn.³¹ Via de “six degrees” theorie (die mogelijk niet waar is³²) zou een natuurkundige in Nederland wellicht een in Princeton kunnen bereiken die dan Krugman een hartelijke aanbeveling zou kunnen doen.

Zou zo’n natuurkundige gevonden kunnen worden? Er is reden tot twijfel. Johannes Kepler bekent van Tycho Brahe gestolen te hebben: “I do not deny that (...) I usurped the care of the remaining observations for myself (...)”³³ waarin “care” een eufemisme is omdat hij de familie van Brahe eigenlijk flink voor het gebruik van de data had moeten betalen. Het is een vraag of deze dief ook de moord op Tycho Brahe heeft gepleegd. Hij is wel de meest waarschijnlijke dader, met motief, mogelijkheid en gelegenheid. Er is een boekbespreking van “Heavenly Intrigue” door Marcello Gleiser die dit bagatelliseert en die het boek geen recht doet (lees en vergelijk).³⁴ Het is als Heisenberg en Bohr. N.a.v. een cursus in Nijmegen over de wetten van Kepler³⁵ heb ik de organisatoren gevraagd hoe men in hun kring over de “schouders van deze reus” dacht. Men vond mijn vraag “onaangenaam”, beschuldigde me van “stelligheid”, en ging voorbij aan de educatieve verantwoordelijkheid richting studenten dat

²⁶ <http://www.dataweb.nl/~cool/SvHG/DOK/DOK-Aankondiging.html>

²⁷ Zie bijvoorbeeld “Transparency International Nederland”

<http://www.toezichtcompliance.nl/activiteiten/?cID=89>

²⁸ http://www.physics.leidenuniv.nl/institute/news/bericht_econophysics.pdf

²⁹ http://www.princeton.edu/people/display_person.xml?netid=pkrugman&display=Professors

³⁰ <http://www.nytimes.com/2009/09/06/magazine/06Economic-t.html>

³¹ <http://www.princeton.edu/physics/people/>

³² http://scienceblogs.com/culturedish/2009/01/famous_six_degrees_of_separati.php

³³ Joshua Gilder & Anne-Lee Gilder (2004), “Heavenly Intrigue”, Doubleday, p248-9.

³⁴ <http://adsabs.harvard.edu/full/2004JHA....35..487G>

³⁵ <http://arxiv.org/abs/0707.4605>, <http://www.wiskundebrief.nl/497.htm#2>,

<http://www.ru.nl/aspx/get.aspx?xdl=/views/run2008/xdl/page&SitIdt=592&VarIdt=1015&ItmIdt=7670>

men Johannes Kepler dus niet kan ophemelen.³⁶ Deze korte ervaring stelt me niet gerust over de ethische sensibele in natuurwetenschappelijke kring.

Natuurkundigen bij naam

Ik noemde Dijkgraaf, De Lange en Icke bij naam. Ik heb hen benaderd in hun hoedanigheid van hun maatschappelijk optreden dat zij zelf hebben gezocht. Ik ontkom niet aan een verslag want u zou kunnen denken “benader hen eens”.

Natuurkundige Robbert Dijkgraaf heb ik al genoemd. Hoe blind en doof moet je zijn, zelfs als de wereld langs de afgrond van de ineenstorting van het financiële systeem gaat, om die censuur te blijven negeren? Aannemend dat Dijkgraaf het beste voorheeft, zit hij dan wel in een dikke schil. Naast LOWI zijn er ook de juristen bij de Commissie Integriteit Rijksoverheid,³⁷ die bijv. een redenering hanteren van: “wij zijn nieuw en behandelen geen oude zaken” terwijl de directie van het CPB anno 2010 nog steeds die censuur pleegt, en terwijl de directie van het CPB anno 2010 met deze kredietcrisis zou mogen erkennen wat de waarde van mijn analyse is. Maar ook wetenschappers falen. Raar is zo’n NWO “onderzoek” van professor Rob Hoppe en Roland Bal, die niet met je willen praten en waar klaarblijkelijk geen publicaties zijn die rekening houden met de censuur bij het CPB.³⁸

Natuurkundige De Lange (voorzitter NBP) maakt zich druk over Ed Nijpels, voorzitter van het ABP (tegenwoordig “Stichting Pensioenfonds ABP”, na afsplitsing van APG om niet-ambtelijke salarissen van bijv. een half miljoen euro aan bestuurders en beleggingsmedewerkers te betalen), omdat Nijpels wezenlijk te weinig kennis van pensioenen heeft (en ook veel te veel functies heeft).³⁹ NBP ijvert onder meer voor welvaartsvast pensioen (meestijgend met de lonen). In gangbare economische analyses is dat welvaartsvaste pensioen niet haalbaar. Wel in mijn analyse. Maar wanneer ik De Lange voorstel om eens te gaan praten zodat hij de goede vragen kan gaan stellen dan wijst hij dat af: “Een discussie over economische theorievorming bovenop bestaande activiteiten zou echt wat veel van het goede worden.” Hij is dan als Nijpels, dat hij praat over zaken waarover hij cruciale kennis ontbeert. De Lange: “Mijn stelling is dat pas als er draagvlak voor uw ideeën is, dit politiek interessant kan worden. Niet eerder. Mocht die dag ooit komen, dan zullen we als NBP de zaak opnieuw bezien.” Het lijkt echter onjuist om te stellen dat het alleen om de politieke omgeving gaat. Redeneert NBP niet op basis van inhoudelijke argumenten? Het is verbazingwekkend dat een hoogleraar natuurkunde zelfs na de kredietcrisis nog op “de economen” vertrouwt. Het zou een misverstand zijn van NBP-ers te denken dat het wiskundig inzicht van de natuurkundige voldoende bijdraagt tot adequaat inzicht, en een misverstand van natuurkundigen te denken dat hier een natuurkundige op voorbeeldige wijze maatschappelijk actief is.

In de Nederlandse krantenwereld is er de rare spagaat dat de economische wetenschap nauwelijks aandacht krijgt omdat de wetenschapsbijlage blijkbaar denkt dat er al economische pagina’s zijn terwijl de economische pagina’s over praktische ontwikkelingen berichten. Vincent Icke heb ik ooit het publieksboekje “Werkloosheid en armoede, de oplossing die werkt”⁴⁰ toegestuurd, met melding dat er censuur van de wetenschap was, en het verzoek of hij er eens in NRC-Handelsblad over wilde berichten. Professor Icke stuurde het terug met als antwoord dat hij helaas niet ter zake kundig was. Dat lijkt me een inadequate reactie. Het is een publieksboekje, iedere burger moet het kunnen lezen, zeker iemand met een beta

³⁶ Dijksterhuis over de mechanisering van het wereldbeeld legt bij Kepler de overgang van goddelijke invloed naar “kracht”. In zulke opzichten blijft Kepler belangrijk. Over Dijksterhuis: <http://www.nrcboeken.nl/recensie/ej-dijksterhuis-de-mechanisering-van-het-wereldbeeld-1950>

³⁷ http://almanak.overheid.nl/10568/Commissie_integriteit_rijksoverheid/

³⁸ <http://www.onderzoekinformatie.nl/en/oi/nod/onderzoek/OND1307096/>

³⁹ <http://www.pensioenbelangen.nl/label/nijpels/>

⁴⁰ <http://www.dataweb.nl/~cool/SvHG/Hulst/WerkloosheidEnArmoede.pdf>

achtergrond. Vervolgens ging het om censuur van de wetenschap en hij schreef over de vrijheid van denken van Galileo.

Een archief van 20 jaar protest tegen de censuur

Afgelopen december was het 20 jaar geleden dat het probleem op het CPB met de “knelpuntennotitie” ontstond. Sindsdien heb ik de ontwikkelingen netjes gedocumenteerd. Mijn website geeft daar relatief inzichtelijk toegang toe. Vanzelfsprekend is er iedere keer wat, en is het ondoenlijk om het allemaal bij te houden, maar het is relatief netjes gelukt.

Het onzalige gevolg van 20 jaar vruchteloos protesteren is dat het protest cumuleert. Eerst was het de directie van het CPB die censuur pleegde. Daarna zijn het anderen die hun verantwoordelijkheid niet nemen en die dat verteld moet worden. Zo zijn er ook de pogingen tot diefstal van ideeën, waarbij sommigen niet de censuur willen aanpakken maar vermeende krenten uit mijn pap willen halen om daar zelf mee te paraderen.⁴¹ Het is huisvlijt om het allemaal bij te houden en de gepaste wetenschappelijke reactie te bepalen. Sinds 2004 / 2005 adviseer ik tot een boycot van Nederland⁴² en tot ontslag van de hoogleraren economie.⁴³ Het gevolg van de cumulatie van protest is dat mijn website ontsierd wordt door allerlei uitleg over falende mensen en instituten, en waarin wellicht mijn persoon tot een karikatuur wordt. Het is triest, ik zou zelf anders willen, maar ik zou niet weten wat ik anders zou moeten doen dan opstellen als deze op mijn website plaatsen.

Het is belangrijk dat de lezer van mijn website ziet dat het voornaamste punt is dat andere economen niet *lezen*, of, wanneer ze een poging doen, niet *goed* lezen en/of *geen vragen stellen*. Het is dus niet zo dat mijn analyse door vele economen gelezen is en op inhoudelijke grond verworpen. Er zijn maar twee reacties geweest die iets uitvoeriger op mijn analyse ingaan. Ik heb gedocumenteerd waar deze mis gaan en de onbevooroordeelde lezer kan nagaan dat deze reacties inderdaad misgaan. Ik acht het wetenschappelijk incorrect dat deze personen verder niet gereageerd hebben en dat de omgeving dit zo laat terwijl ik heb geprotesteerd dat ze niet gereageerd hebben.⁴⁴

Momenteel is de rijksoverheid met 20 commissies op zoek naar 35 miljard aan bezuinigingen. Natuurkundigen die belangstelling hebben voor het belastingstelsel kunnen een blik werpen op mijn protest tegen het wangedrag van de adviserende economen voor de betreffende commissie.⁴⁵ Zie ook mijn advies aan accountants.⁴⁶ Maar dat lijkt me klein bier. Uiteindelijk moet het parlement de censuur ongedaan maken. Maar het parlement is onderdeel van de falende Trias Politica en moet het probleem eerst nog willen onderkennen.

Wat gedaan kan worden

De enige weg blijft die van de wetenschappelijke integriteit en de opheffing van de censuur. Derhalve zullen wetenschappers de zaak moeten bestuderen, inhoudelijk en procedureel, en het pad schoon blazen. De documentatie moet door ieder te volgen zijn zodat bevolking en parlement er niet omheen kunnen. De Aarde is rond, jongens en meisjes, en niet plat, en vergeet die brandstapels maar want je weet dat dat niet werkt.

Een suggestie is een Wetenschappelijke Enquêtecommissie bestaande uit niet-economen maar met advies van internationale economen zoals Paul de Grauwe en Willem Buiters.

⁴¹ <http://www.dataweb.nl/~cool/Thomas/Nederlands/Taakverdeling/Taakverdeling.html>

⁴² <http://www.dataweb.nl/~cool/Papers/Institute/After35YearsOfMassUnemployment.html>

⁴³ Tijdschrift voor het Economisch Onderwijs,

<http://www.dataweb.nl/~cool/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Artikelen/AdviesOntslagHooglerarenEconomie.pdf>

⁴⁴ Econoom Joan Muysken: <http://www.dataweb.nl/~cool/SvHG/Hulst/Staatscourant.html>, socioloog Frans Kerstholt: <http://www.dataweb.nl/~cool/SvHG/DOK/Globalalternatives-2005-02-22.html>

⁴⁵ <http://www.dataweb.nl/~cool/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2010-01-23-Studiecommissie.pdf>

⁴⁶ <http://www.dataweb.nl/~cool/Papers/Drgtpe/Crisis-2007plus/2010-01-25-Accountant.pdf>

Plaatsing bij de KNAW ligt voor de hand maar dan moet blinde slak Dijkgraaf in actie komen. Wie hem ziet wil hem misschien aan zijn jasje trekken, cq. op zijn slakkenhuisje kloppen? Nogmaals, het er daarbij niet om dat ik economisch inhoudelijk gelijk krijg maar dat de censuur ongedaan wordt gemaakt zodat dit proces van disseminatie kan starten.

Individuele natuurkundigen kunnen de wereld adviseren Nederland te boycotten totdat de censuur van de wetenschap is opgeheven, en verwijzen naar mijn wetenschappelijke onderbouwing. Misschien kennen hun buitenlandse collegae weer vooraanstaande economen die mijn DRGTPE dan zouden kunnen bestuderen. Eindelijk *peer review* en niet de censuur van een directie!

Het nut van dit artikel bestaat bij de vraag of minstens één natuurkundige zich bij mij zou melden om de wiskunde in mijn DRGTPE (en VTFD) te controleren. Maar als dat niet gebeurt (wat natuurlijk mijn hypothese is) is het evenzeer een uitkomst, zij het een zeer trieste. In dat laatste geval verliezen beta's denklijk wel de vrijheid om grapjes over de economische wetenschap te maken (vooral wanneer ze met pensioen zijn).

Thomas Colignatus is de wetenschappelijke naam van Thomas Cool. Hij is econometrist en oud-medewerker bij het Centraal Planbureau 1982-1991, daarna onder meer leraar wiskunde en momenteel hogeschooldocent Methoden en Technieken van Onderzoek. Hij is voorzitter van het Sociaal Liberaal Forum en voor deze politieke partij kandidaat voor President van de Europese Unie.

Bijlage bij dit artikel: Email aan Robbert Dijkgraaf

Date: Mon, 23 Mar 2009 16:40:29 +0100
To: r.h.dijkgraaf@uva.nl
From: Thomas Cool / Thomas Colignatus
Subject: De crisis en uw NRC bijdrage over KIA van 2009-03-01
Cc: XYZ

Geachte professor Dijkgraaf,

Als econometrist en oud-wetenschappelijk medewerker van het Centraal Planbureau protesteer ik tegen de censuur van de wetenschap door de directie van het CPB.

Ik heb eerst nu tijd gehad uw NRC-artikel van 1 maart te lezen.⁴⁷ Het is lofwaardig maar heeft ook iets weg van een gevecht tegen windmolens zolang de Nederlandse wetenschappelijke wereld niet bereid is het werkelijke probleem te onderkennen en zolang men de integriteit van de wetenschap niet verdedigt.

Nederlandse economen anders dan mijzelf zijn in deze kwestie niet te vertrouwen en ik adviseer u uw vrienden met zorg te kiezen. In deze kwestie verwijs ik naar prof. dr. XYZ, lid KNAW, die u iets meer over mijn persoon kan vertellen.

Hieronder staan enkele links. Hieronder ook mijn advies omtrent de huidige economische crisis, waarvoor ik door deze censuur helaas het economisch computermodel ontbeer om het adequaat door te rekenen.

Met vriendelijke groet,

Thomas Cool / Thomas Colignatus
<http://econpapers.hhs.se/RAS/pco170.htm>

Bijlagen:

⁴⁷ http://www.nrc.nl/opinie/article2165751.ece/Nederland_is_nu_nog_een_kennisland

(1) The current economic crisis: A solution that "lies buried and obscured in a mass of false theory" <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/3087>

(2) The macro-economics of repressed stagflation. Part 2: The crisis of 2009+ and a reduction of the working week <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/14180/>

(3) The Tinbergen & Hueting Approach in the Economics of Ecological Survival
<http://mpira.ub.uni-muenchen.de/13899/>

(4) Advies tot ontslag van de hoogleraren economie:
<http://www.dataweb.nl/~cool/Thomas/Nederlands/TPnCPB/Artikelen/AdviesOntslagHooglerarenEconomie.pdf>